

Y.S.Axmedova
Jizzax politexnika instituti
Iqtisodiyot va menejment kafedrası assistenti
Shaldarbekova Ayshe Baktashevna
Janubiy Qozoqiston Respublikasi, M.Auvezov nomidagi
universitet o'qituvchisi

YENGIL SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT
RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH

Annotatsiya: Yengil sanoat korxonaları mamlakat iqtisodiyotining muhim tarmog'idir. Ushbu tezisdá yengil sanoat korxonalarida mahsulot raqobatbardoshligini oshirishning asosiy omillari va strategiyalari muhokama qilinadi. Mahsulot sifatini yaxshilash, innovatsion texnologiyalarni joriy etish, yangi dizaynlar va brendni rivojlantirish, marketing va bozor tahlili, ishlab chiqarish samaradorligini oshirish va xalqaro bozorga chiqish orqali raqobatbardoshlikni oshirish mumkin.

Kalit so'zlar: Yengil sanoat, mahsulot raqobatbardoshligi, innovatsion texnologiyalar, brendlashtirish, marketing strategiyasi, xalqaro bozor, sifat nazorati

Ахмедова Юлдуз Сунатуллаевна
Джизакский политехнический институт ассистент кафедры
экономики и менеджмента
Шалдарбекова Айше Бакташевна
Республика Южный Казахстан, М.Имени ауезова преподаватель
университета

ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ПРОДУКЦИИ
НА ПРЕДПРИЯТИЯХ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ

Аннотация: предприятия легкой промышленности являются важной отраслью экономики страны. В данной диссертации рассмотрены основные факторы и стратегии повышения конкурентоспособности продукции на предприятиях легкой промышленности. Повышение конкурентоспособности

возможно за счет улучшения качества продукции, внедрения инновационных технологий, разработки новых дизайнов и брендов, маркетинга и анализа рынка, повышения эффективности производства и выхода на международный рынок.

Ключевые слова: легкая промышленность, конкурентоспособность продукции, инновационные технологии, брендинг, маркетинговая стратегия, международный рынок, контроль качества

Akhmedova Yulduz Sunatullayevna

**Jizzakh Polytechnic Institute Assistant of the Department of Economics
and management**

Shaldarbekova Ayshe Baktashevna

Republic Of South Kazakhstan, M.Auvezov university lecturer

IMPROVING PRODUCT COMPETITIVENESS IN LIGHT INDUSTRY ENTERPRISES

Annotation: light industry enterprises are an important branch of the country's economy. This thesis discusses the main factors and strategies for improving product competitiveness in light industry enterprises. It is possible to improve product quality, introduce innovative technologies, develop new designs and brand, improve marketing and market analysis, improve production efficiency and improve competitiveness by reaching the international market.

Keywords: light industry, product competitiveness, innovative technologies, branding, marketing strategy, international market, quality control

Yengil sanoat, o'zining ishlab chiqarish tarmoqlarining xilma-xilligi va iqtisodiy ahamiyati bilan jahon bozorida muhim o'rin egallaydi. Bu soha xalqaro bozor sharoitlariga moslashish, zamonaviy texnologiyalarni qo'llash va yuqori sifatli mahsulotlar ishlab chiqarishga bo'lgan ehtiyojni taqdim etadi. Bugungi kunda yengil sanoat korxonalarini uchun raqobatbardoshlikni oshirish juda muhim masala bo'lib qolmoqda. Bu nafaqat ichki bozor, balki xalqaro bozorlar uchun ham

dolzarb. Mahsulot raqobatbardoshligini oshirishni ta'minlash uchun ishlab chiqarish jarayonlarida innovatsiyalarni joriy etish, sifatni oshirish, brendni rivojlantirish va marketing strategiyalarini optimallashtirish zarur. Mahsulot sifatini oshirish, yengil sanoat korxonalarining raqobatbardoshligini oshirishda asosiy omillardan biridir. Yaxshi sifatli mahsulotlar mijozlar orasida talabni oshiradi va kompaniyaning bozor pozitsiyasini mustahkamlaydi. Sifatni oshirish uchun quyidagi strategiyalarni amalga oshirish mumkin:

Innovatsion texnologiyalarni joriy etish: Yengil sanoat korxonalari ilg'or texnologiyalarni qo'llash orqali mahsulot sifatini yaxshilashlari mumkin. Masalan, avtomatizatsiya va raqamli texnologiyalar yordamida ishlab chiqarish jarayonlarini soddalashtirish, xatoliklarni kamaytirish va mahsulot sifatini doimiy ravishda nazorat qilish mumkin.

Sifat nazorati va sertifikatlash: Mahsulotlarni sifat nazorati tizimi orqali tekshirish va xalqaro sifat standartlariga moslashtirish, sertifikatlarni olish, korxonalar uchun yuqori raqobatbardoshlikni ta'minlaydi.

Innovatsiyalar va dizayn.

Yengil sanoat korxonalari mahsulot dizayniga katta e'tibor qaratishi lozim. Innovatsion yondashuvlar va yangi dizaynlar orqali mahsulotlarning bozorga chiqarilishi ko'proq mijozlarni jalb etadi. Buning uchun quyidagi yo'nalishlarda ishlash zarur:

Yangi mahsulot dizaynlari: Yengil sanoat mahsulotlarining dizaynini yangilash va mijozlarning talablariga moslashtirish zarur. Kiyim-kechak sanoatida, masalan, yangi modellar va uslublar mijozlar orasida qiziqish uyg'otadi.

Texnik innovatsiyalar: Yangi texnologiyalarni va materiallarni qo'llash mahsulot sifatini yaxshilaydi va uning raqobatbardoshligini oshiradi. Masalan, ekologik toza materiallar yoki yangi, ilg'or tikish texnologiyalaridan foydalanish mahsulotni yanada jozibador qiladi.

Marketing va bozor tahlili.

Mahsulot raqobatbardoshligini oshirishda marketing va bozorni chuqur o'rganish katta ahamiyatga ega. To'g'ri marketing strategiyasi nafaqat mahsulotni ommalashtirish, balki korxonaning bozor pozitsiyasini mustahkamlashga ham yordam beradi.

Bozor tahlili: Yengil sanoat korxonalari mijozlarning ehtiyojlarini va talablarini o'rganib, ular uchun eng maqbul mahsulotlarni ishlab chiqarishi lozim. Bozorni doimiy ravishda tahlil qilish, yangi trendlarni kuzatish va raqobatchilarning faoliyatini o'rganish zarur.

Brendni rivojlantirish: Mahsulotlarni brendlashtirish orqali ularning ajralib turishini ta'minlash mumkin. Mijozlar sifatli va ishonchli brendlarni qadrlaydi. Shuningdek, reklama va PR strategiyalari orqali mahsulotni keng auditoriyaga yetkazish lozim.

Xarajatlarni boshqarish va ishlab chiqarish samaradorligi.

Xarajatlarni kamaytirish va ishlab chiqarish samaradorligini oshirish mahsulot raqobatbardoshligini ta'minlashning muhim usullaridan biridir. Bu korxonalarga raqobatbardosh narxni taqdim etish imkonini beradi.

Ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish: Ishlab chiqarish jarayonlarini samarali tashkil etish, resurslarni optimal ishlatish, energiya tejash va chiqindilarni kamaytirish yordamida xarajatlarni kamaytirish mumkin.

Xarajatlarni boshqarish: Mahsulotning narxini raqobatbardosh darajada saqlash uchun ishlab chiqarish xarajatlarini kamaytirish zarur. Bu o'z navbatida mahsulotning bozordagi o'rnini mustahkamlaydi.

Xalqaro bozorlarga chiqish.

Mahsulot raqobatbardoshligini oshirish uchun yengil sanoat korxonalari xalqaro bozorlarga chiqish imkoniyatlarini ko'rib chiqishlari kerak. Eksport imkoniyatlarini kengaytirish, mahsulotni global miqyosda tanitish va bozorni zabt etish korxonaning o'sishiga xizmat qiladi.

Xalqaro bozorga chiqish: Mahsulotlarni xalqaro bozorga chiqarish, eksportga tayyor mahsulotlar ishlab chiqarish va yangi bozorlar bilan ishlash imkoniyatlarini

ko‘rib chiqish zarur. Xalqaro bozorlarga moslashtirilgan marketing strategiyalarini ishlab chiqish kerak.

Xulosa qilib aytganda, yengil sanoat korxonalarida mahsulot raqobatbardoshligini oshirish ko‘plab omillarga bog‘liq bo‘lib, ularning har biri birgalikda ishlaganda samarali natijalar beradi. Mahsulot sifatini oshirish, innovatsiyalarni joriy etish, marketing strategiyalarini optimallashtirish va xarajatlarni boshqarish orqali yengil sanoat korxonalari o‘z raqobatbardoshligini yanada oshirishlari mumkin. Yangi texnologiyalarni qo‘llash, bozorni o‘rganish va xalqaro bozorga chiqish kabi strategiyalar korxonalarni muvaffaqiyatga olib keladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abduqodirov, S. (2020). *Yengil sanoat mahsulotlarining raqobatbardoshligini oshirish yo‘llari*. Tashkent: O‘zbekistanning iqtisodiyot nashriyoti.
2. Mirzaev, S. (2018). *Sanoatni modernizatsiya qilish: Innovatsiyalar va raqobatbardoshlik*. Toshkent: O‘zbekiston ilmiy nashriyoti.
3. Qo‘shqulov, M. (2019). *Marketing va brend yaratish: Yengil sanoat tarmoqlarida yangi imkoniyatlar*. Toshkent: O‘zbekiston marketing akademiyasi.
4. Axmedova, Y. S. (2024). Investitsiya loyihalari samaradorligini baholashning mazmuni va mohiyati. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(2), 521-524.
5. Axmedova, Y. S., & qizi Mamadiyoroova, F. S. (2024). Xodimlarni motivatsiyalashning psixologik asoslari. *Educational Research in Universal Sciences*, 3(1), 611-614.
6. Ахмедова, Ю. С. (2023). Инвестициялар-Иқтисодиётни Модернизациялашнинг Бош Омили. *Barqarorlik Va Yetakchi Tadqiqotlar Onlayn Ilmiy Jurnali*, 3(1), 226-229.
7. Gulmira, U. (2023). Theoretical basis of management of the financial stability of the banking system. *International Journal of Advance Scientific Research*, 3(05), 126-130.